

Експерти и политици: Нужни са инвестиции, ефективност и резултати в здравеопазването

Българското здравеопазване трябва да направи стратегически скок, според участници в дискусия за бъдещето на системата

На 22 юни 2021 г. се проведе онлайн дискусия с представители на основните политически партии, на служебното правителство и на здравните власти на тема „Инвестиции в здравеопазването“. Тя се организира от инициативата „Заедно за повече здраве“, в която участват Българския лекарски съюз (БЛС), Българския фармацевтичен съюз (БФС) и Асоциацията на научноизследователските фармацевтични производители в България (ARPharM).

Модераторът на дискусията **Деян Денев**, изпълнителен директор на ARPharM, обясни, че целта на форума е да се обсъдят увеличаването на публичните инвестиции в здравеопазването и оптимизиране на контрола и ефективността на системата като част от стратегическия дневен ред на страната, нуждата от обновяване на инвестиционната стратегия в сектора с оглед постигане на по-добри здравни резултати, очакванията за 2022 г. в контекста на забавена диагностика и лечение през 2020 и 2021 г. в резултат от пандемията. *„Българското здравеопазване трябва да направи стратегически скок и да се приземи там, където е здравеопазването на много страни в Европейския съюз“*, каза Денев.

Лука Чичов, изпълнителен директор на IQVIA България и съпредседател на Здравния Комитет на Американската Търговска Камара представи Доклада „Здравеопазването като инвестиция“, който е разработен от Здравния Комитет на Камарата. В него се посочва, че инвестициите в здравеопазването трябва да бъдат в стратегическия дневен ред на всяко правителство, за да се постави необходимият акцент върху здравето на хората, както и че те са абсолютна необходимост за гарантиране на дългосрочен и устойчив икономически растеж. Според доклада въздействието на забавените или недостатъчни инвестиции в здравеопазването води до непряко нарастване на разходите за здравеопазване, както и дългосрочно намаляване на производителността на труда и БВП. По думите на Чичов българската здравна система бележи осезаем напредък в последните 20 г., но все още трябва да догони средните европейски нива. В следващите 10 години са необходими фундаментални и структурни промени в тази сфера – увеличаване на инвестициите, на политиките за превенция и скрининг, за въвеждане на иновации в медицината и дигитализация на системата. Необходимо е да се увеличат общите инвестиции в здравеопазването до 10% от БВП, както и да има по-ефективно разпределение на актуалните средства и прозрачно проследяване на разходите и прилагане на нови начини на финансиране. Според доклада стратегическите приоритети за развитие на здравеопазването трябва да обхващат инвестиране в превенция и скрининг, стабилизиране динамиката на работната сила, подобряване на извънболнична помощ, въвеждане на дигитално здравеопазване.

Петър Т. Иванов, главен изпълнителен директор на Американската търговска камара в България, заяви, че инвестициите в здраве са инвестиция в икономиката. Стратегическият

доклад на камарата дава холистичен подход и предлага част от решенията за така нужната реформа в сектор „Здравеопазване“.

Д-р Иван Маджаров, председател на УС на БЛС, отбеляза, че проблемите в здравеопазването са свързани с кадрите, с демографските тенденции, снабдяването с лекарствени продукти и въвеждането на иновативни терапии. *„Направеното днес в здравеопазването дава резултат след години, но няма време да се отлага“*, заяви д-р Маджаров.

Проф. Асена Сербезова, председател на УС на БФС, заяви, че ключовите думи в решаването на проблемите в здравеопазването са единство и обединение. *„Ние сме толкова силни, колкото сме обединени и толкова слаби, колкото сме разединени“*, каза тя. По думите ѝ стратегическият скок в здравеопазването може да се реши с промяна в мисленето.

Министърът на здравеопазването **д-р Стойчо Кацаров** коментира, че **е погрешно** здравната система да се разглежда като държавен разход, администрация или социално подпомагане, тъй като тя може да носи приходи и печалба по отношение на държавния бюджет. *„Ако ние сме достатъчно умни да разберем, че здравна система е икономика и трябва да се развива като такава, страната освен по-добри здравни грижи, може да си осигурява и по-добри приходи“*, каза министърът. Той обобщи, че оттук нататък в цял свят инвестициите ще се насочат в удължаването и подобряването на живота на населението, развитието на високите технологии ще се насочи в медицината. Това е икономика, която не зависи от природните ресурси, а от нашия ум и потенциал, обясни д-р Кацаров.

Проф. Петко Салчев, управител на НЗОК, отбеляза, че у нас достъпът до здравни грижи е свободен, но физическият достъп на българските граждани до тях е нарушен поради недобрата инфраструктура, а миналата година вследствие на COVID-19 се е нарушил и психологическият достъп. Той засегна и въпроса за доплащанията за лекарства като изрази мнение, че всички лекарства до 20 лв. трябва да се реимбурсират на 100% от касата, тъй като за тях именно се правят най-големите доплащания от страна на пациентите.

Кандидатът за народен представител от БСП **проф. Георги Михайлов** заяви, че българското население е изоставено от здравеопазване и всякакъв вид превенция, а средствата в системата не се изразходват ефективно и в полза на пациентите. Именно затова според него акцентът в развитието на здравеопазването трябва да е насочен към доболничната помощ и намаляване на ДДС върху лекарствата, а новият парламент и новото правителство трябва да се заемат с модела на финансиране на здравеопазването.

Д-р Александър Симидчиев от „Демократична България“ смята, че в България няма здравеопазване, а има болелечение. Здравноосигурителният модел у нас оставя много хора извън здравната система. В същото време 100% от населението има нужда от профилактика, което показва, че не може да има хора извън здравноосигурителния модел. Д-р Симидчиев добави, че структурните приоритети в сектора трябва да са свързани със стратегия за дигитализация на здравеопазването и за развитие на образованието в системата.

Проф. Костадин Ангелов от ГЕРБ обясни, че управленската програма на партията включва стратегия, чрез която да се увеличи БВП на страната на 100 млрд. евро в следващите четири години. Това ще позволи всяка година приходите в НЗОК да се увеличават с 500 млн. лв.

Другите идеи на партията са свързани с въвеждане на тристълбово финансиране на медицинските специалисти с цел привличането им на работа в неблагоприятните райони, създаване на Национален център за обучение на невроренгенолози в болница „Св. Иван Рилски“ в София, създаване на няколко скринингови онкологични програми. Проф. Ангелов предлага и формиране на 30 изцяло оборудвани мобилни медицински центъра, ситуирани в големите университетски и областни болници, които да предоставят възможност на всеки български гражданин да получи помощ, независимо къде се намира.

Всички участници в дискусиата се обединиха около това, че са нужни са инвестиции, ефективност и резултати в здравеопазването.

Цялото събитие може да се гледа на **Фейсбук страницата на инициативата** [„Заедно за повече здраве“](#), където бе излъчвано на живо.